

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 107/2020
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Бућковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3106/17 од 31.05.2019. године, на седници већа одржаној дана 16.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3106/17 од 31.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2801/16 од 04.05.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу исплати заосталу разлику плате до двоструког износа плате, на основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од новембра 2012. године, закључно са септембром 2015. године, у износу од 2.260.197,85 динара, у појединачно одређеним месечним износима са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за град Београд, у корист тужиоца, уплати доприносе ПИО, за период од 01.11.2012. године до 01.10.2015. године, на основу неисплаћене разлике по износу, односно тарифи важећој на дан исплате у Фонду. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 243.200,00 динара.

У поступку одлучивања о жалби тужене, Апелациони суд у Београду на основу одржане расправе, донео је пресуду Гж1 3106/17 од 31.05.2019. године којом је, ставом првим изреке, преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да исплати тужиоцу заосталу разлику плате до двоструког износа плате, по основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од 01.11.2012. године до 01.10.2015. године, у износу од 2.260.197,85 динара, у појединачним месечним износима, са законском затезном

каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011...18/2020) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује наводима ревизије, није предвиђена као ревизијски разлог чланом 407. став 1. ЗПП. Ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП овде би могле бити само битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су учињене у поступку пред другостепеним судом. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку. У конкретном случају, нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП. Другостепени суд је одлучио у складу са правилима о терету доказивања и за донету одлуку изнео разлоге у односу на које ревизија није основана. Наводи ревизије у вези са чињеницама о исходу поступка за исплату разлике зараде тужиоцу за ранији период (од 01.09.2008. године до 01.09.2011. године), не уживају значај. Код правноснажног пресуђења у овој парници, правилно је поступљено када је у склопу примене материјалног права, значај дат доказној дужности странке да докаже како основ, тако и висину тужбеног захтева управљеног на остварење потраживања, чију правну заштиту тражи.

Према утврђеном, тужилац је као радник Министарства унутрашњих послова, Полицијске академије, на основу решења тужене 01 број 112-3/2002 од 30.07.2002. године распоређен на радно место послова ... у Одељењу за ..., Управе за ..., почев од 01.08.2002. године. Наведена чињеница је утврђена и цењена од стране другостепеног суда. Поред те, стоје и чињенице да је решењем 03/1 бр. 112-559/2013 од 20.05.2013. године, тужилац трајно премештен са послова ... на пословима..., у Одељењу за ..., у Служби ..., на радно место – послови ..., у Одељењу за ..., у Служби за ... . Решењем 06/2-2 бр. 120-7004-11-3/2013 од 06.11.2013. године тужиоцу је утврђен укупан коефицијент плате 1,913, у складу са звањем и радним местом.

У утуженом периоду (од 01.11.2012. године до 01.10.2015. године) тужена није вршила исплату плате тужиоцу, у складу са чланом 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, што у суштини није спорно.

Уз тужбу приложен је извештај органа тужене о обрачуну и исплатама плата тужиоцу по месецима утуженог периода. Исказане износе исплаћеног, тужилац потражује као разлику до двоструког износа плате, са законском затезном каматом на сваки месечни потраживани износ почев од 26. у наредном месецу до исплате.

Првостепени суд је, након што је решењем другостепеног суда укинута раније донета првостепена пресуда, у поновном поступку наложио туженој да достави извештај о висини плате која је тужиоцу исплаћена на претходном радном месту, односно пре ступања у ... . Тражени извештај тужена није доставила. Тај суд је усвојио тужбени захтев постављен према износима плата исплаћених тужиоцу у тужбом обухваћеном периоду од 01.11.2012. године до 01.10.2015. године. Изражен је став да тужилац основано потражује исплату разлике плате у висини прописаној Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, која представља непосредан правни основ за исплату плате запосленом. Тужена је била дужна да тужиоцу након што је премештен у Службу ... при Управи ..., исплаћује зараду у двоструком износу, а што није чинила, већ је зарада тужиоцу исплаћивана сагласно Правилнику о платама запослених у Министарству унутрашњих послова РС. Поступањем противно прописаном, тужена је проузроковала штету тужиоцу у висини мање исплаћених плата, коју је дужна да накнади, уз уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за тај период.

Другостепени суд је закључио да у поновном поступку није разјашњено битно питање која плата представља основицу за обрачун двоструког износа плате, због чега је применом члана 383. став 4. ЗПП отворио расправу како би употпунио утврђење о битним чињеницама. Тако су утврђене чињенице када је и са којих послова тужилац ступио у Службу за ... и на које послове, односно чињенице о организацији и распоређивању на одређене послове, које уживају значај за примену материјалног права у погледу основа тужбеног захтева. Висина потраживане разлике зараде остала је спорна. На расправи пред другостепеним судом 01.03.2019. године тужилац се изјаснио да остаје при наводима тужбе и наводима изнетих током поступка, суд је наложио странкама да се у одређеном року изјасне о тачно одређеним за спор важним чињеницама. Тужена по налогу суда није поступила, а тужилац се изјаснио да не располаже подацима о висини плате која је претходила распоређивању у Службу за ... и прве плате у тој Служби. На наредном рочишту, на питање суда да ли тужилац остаје при предлогу за вештачење, стављеном у тужби и на припремном рочишту, уследило је изјашњење да тужилац одустаје од тог доказног предлога. Овим су исцрпљена настојања суда да утврди чињенице битне за одлуку о висини тужиоцу припадајуће накнаде на име неисплаћене разлике зараде у периоду од од 01.11.2012. године до 01.10.2015. године, чији терет доказивања сноси тужилац.

Другостепени суд је преиначавајући првостепену пресуду одбио тужбени захтев, уз образложење да нису испуњене материјалноправне претпоставке за досуду накнаде без доказа о обиму и висини штете због мање исплаћене зараде. Дате разлоге је непотребно понављати. Истима је укључена констатација да је организациона јединица за сузбијање ... у оквиру Министарства унутрашњих послова образована доношењем Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и платама радника Управе за борбу против организованог криминала од 13.01.2004. године, донетим на основу овлашћења из члана 10. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела ("Службени гласник РС", бр. 42/2002...67/2003), без обзира на преименовање извршено истоименованим Правилником од 13.09.2005. године. Суд је става да код чињенице да је тужилац почев од 01.08.2002. године са Полицијске академије распоређен на радно место послова

послова ... у Одељењу за ..., Управе за ..., за утврђивање двоструког износа плате коју је остварио на пословима са којих је ступио на рад у организациону јединицу за ..., меродаван је износ плате коју је остварио на том радном месту, имајући у виду новелиране и цитиране одредбе члана 18. наведеног Закона и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС бр. 14/2003...67/2005), којим је прописано да плата старешине службе, заменика старешине службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у посебној притворској јединици обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате остварене на пословима са којих су ступили на рад у наведене организационе јединице. Другостепени суд је ценио да из доказа који су приложени, предложени и изведени, не произилази чињеница о висини плате која представља меродавну основицу за примену правила двоструког увећања и да услед пропуштања тужиоца да докаже висину, нису остварене материјалноправне претпоставке за досуђивање разлике до двоструког износа плате применом правила из члана 2. Уредбе, на износе плата које су остварене у периоду од новембра 2012. године до септембра 2015. године, јер се не ради о платама радног места са ког је тужилац ступио у Службу, већ о платама радног места које је тужилац остварио након што је већ ступио у службу, те не представљају основицу увећања у смислу одредбе члана 2. Уредбе, с обзиром да то може бити само плата коју је тужилац остварио на радном месту са ког је ступио у службу.

Ревизијом тужиоца се истиче да је правно неодрживо схватање другостепеног суда да је довољно само да тужена оспори право тужиоцу на обрачун плате који је дао у тужби, а да то не поткрепи ниједним материјалним доказом, па да на основу потпуне пасивности успе у спору, што ревидент приписује погрешном тумачењу одредби о терету доказивања исказаном у побијаној пресуди.

По налажењу Врховног касационог суда ревизија није основана у оспоравању правилности и законитости побијане пресуде другостепеног суда. Одбијајућа одлука о тужбеном захтеву резултат је правилне примене правила о терету доказивања. За успех у спору није довољно да се докаже постојање основа тужбеног захтева, већ је нужно доказати и висину припадајућег новчаног износа. Наиме, неосновано је указивање ревидента на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, односно навод ревидента да се другостепена пресуда заснива на погрешном закључку другостепеног суда да у конкретном случају тужилац сноси терет доказивања чињенице колико је износила његова плата на радном месту послова ..., у Одељењу за ..., Управе за ..., као претходном радном месту.

Према правилу прописаном у члану 231. став 2. ЗПП, странка која захтева остварење неког права сноси терет доказивања чињенице која је битна за остваривање права. За остваривање права на исплату, висина износа неисплаћене разлике зараде до припадајуће висине у сваком месецу тужбом обухваћеног периода, представља битну чињеницу. Околност да тужена није доставила тражени извештај, не лишава тужиоца доказне дужности. Тужилац је својој доказној дужности могао да удовољи. Томе би послужило вештачење, при којем би прикупљени били релевантни подаци потребни за обрачун који би вештак израдио по налогу суда. Вештаку који поступа по налогу суда, не би могао бити ускраћен увид у службену документацију о зарадама обрачунатим и исплаћеним запосленом у државном органу. У конкретном случају, тужилац је одустанком од вештачења као погодног доказног средства које служи томе да се на

релевантан начин обрачуна и утврди износ неисплаћене разлике зараде, чија је висина спорна, пропустио да докаже битне чињенице о висини припадајуће накнаде. Плата на радном месту са којег је тужилац ступио у Службу ... представља полазишну основу за обрачун припадајуће зараде у режиму двоструког увећања плате, уз даља повећања и додатке за минули рад, односно обрачун неисплаћене разлике по месецима тужбом обухваћеног периода. При том, тужилац није удовољио таквој својој доказној дужности, што је другостепени суд образложио у побијаној пресуди, позивом на релевантну регулативу.

Имајући у виду изнето, као и правило да постојање и обим штете доказује тужилац, а да он то у конкретном случају није учинио, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану.

Одлука као у изреци је донета на основу члана 414. ЗПП.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић